

Türkiye'de Avrupa Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı (Avrupa-KSTK) Kapasite Artırımı İçin Teknik Yardım Projesi

Türkiye Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı Hakkındaki DEA ile İlgili Ara Sonuçlar

Sunan
Peter Futo
E-posta: peter.futo@uni-corvinus.hu

Çalıştay: 5-9 Mart 2018

NİRÁS

Sunum İçeriği

- Avrupa-KSTK'nın Türkiye'de yasalştırılması ve uygulanmasına ilişkin alternatifler
- Başka ülkelerde dikkate alınan alternatifler
- Maliyet analizinin çerçevesi

NİRÁS

2

DEA kapsamındaki seçeneklerin/alternatiflerin rolü

DEA,

- karar verme sürecini desteklemeli;
- hem aktarım hem de uygulama ile ilgili politika sorularını belirlemeli;
- gerçekçi politika seçenekleri oluşturmali;
- politika seçeneklerinin güçlü ve zayıf yanlarını, avantaj ve dezavantajlarını, maliyetlerini/faydalarını vurgulamalı;
- her bir politika seçeneği için şunları içermeli:
  - politika seçeneğinin açıklanması
  - politika seçeneğinin değerlendirilmesi
  - politika seçeneği hakkındaki sonuç (onaylandı / reddedildi / koşulsuz olarak / belirli bir koşula bağlı olarak)

NİRÁS

3

**Avrupa-KSTK'nın uygulanma seçenekleri:
Hangi strateji?**

**Teknik yardım projesi tarafından belirlenen
seçeneklerin listesi**

NİRÁS

4

Teknik yardım projesi tarafından belirlenen seçeneklerin listesi

1. Seçenek: EKÖK/EED yürürlüğe girene kadar uygulamanın ertelenmesi ve uygulamanın EKÖK/EED'ye paralel olarak yapılması
2. Seçenek: EKÖK/EED'ye paralel uygulama
3. Seçenek: Şimdilik Kısmi Uygulama Yapmak: Halkın erişimi olmadan, veri doğrulama olmadan, Avrupa Komisyonu'na raporlama olmadan
4. Seçenek: Şimdilik Kısmi Uygulama Yapmak: Halkın erişimi olmadan, tam veri doğrulaması, Avrupa Komisyonu'na raporlama
5. Seçenek: Şimdilik Kısmi Uygulama Yapmak: Halkın erişimi olmadan, tam veri doğrulaması, Avrupa Komisyonu'na raporlama olmadan
6. Seçenek: Şu Anda Tam Uygulama Yapmak
7. Seçenek: Tüm bileşenleri şimdi uygulamak, ama sektörler bazında bir strateji doğrultusunda ilerlemek, halkın erişimi olmadan, tam veri doğrulaması, Avrupa Komisyonu'na raporlama olmadan
8. Seçenek: En çok kirlenen sektörler bazında uygulama: Halkın erişimi olmadan, tam veri doğrulaması, Avrupa Komisyonu'na raporlama olmadan

NİRÁS

5

7. Seçenek: Tüm bileşenleri şimdi uygulamak, ama sektörler bazında bir strateji doğrultusunda ilerlemek, halkın erişimi olmadan, tam veri doğrulaması, Avrupa Komisyonu'na raporlama olmadan

Politika Seçeneğinin Açıklanması:

- Avrupa-KSTK ile ilgili veri toplama, doğrulama ve verilerin halkla paylaşılması süreçleri, sanayinin belirli sektörleri ve etkilenen tesisler için hemen başlar.
- Avrupa-KSTK raporlaması diğer sektörleri de içine alacak şekilde ancak kademeli olarak genişletilebilir.

Politika Seçeneğinin Değerlendirilmesi:

- Kabul edilen seçenek budur, çünkü:
- Avrupa-KSTK hakkında farkındalık yaratma ve eğitim faaliyetlerinin yönetilmesine yönelik en uygun strateji budur.
- ÇSB (kurum içi ve dışı çalışanlar, uzmanlar) için en uygun zamanlama bu seçenekte sağlanmaktadır.
- Her bir sektör için sektörel çalışma grupları oluşturulabilir ve bu gruplara yönelik eğitim kursları düzenlenebilir; sektöre özgü, rehber niteliğinde notlar hazırlanabilir.
- Diğer seçeneklere kıyasla bu seçenek, daha az uygulama ve kurumsal yapılandırma maliyeti yaratmaktadır.

NİRÁS

6

Başka ülkelerde Avrupa-KSTK'nın uygulanma seçenekleri:

NİRÁS

7

Soru 1 - Çevresel bilgilere erişimin iyileştirilmesine yönelik uluslararası trendlere nasıl uyum sağlanıyor?

- Seçenek 1.1. "Herhangi bir düzenleme yok"
- Seçenek 1.2. "Kiev Protokolünün onaylanması"
- Seçenek 1.3. "Avrupa-KSTK'nın bir şablon olarak uygulanması"

NİRÁS

8

Soru 1 - Çevresel bilgilere erişimin iyileştirilmesine yönelik uluslararası trendlere nasıl uyum sağlanıyor?

Etkiler	Kamu Yönetimi / İcra kuruluşları	Tesisler	Ülkenin / Toplumun / Çevrenin uluslararası prestiji	Çevre Konusunda Danışmanlık Veren Firmalar	Çevre Laboratuvarları
Seçenek 1.1. "Herhangi bir düzenleme yok"	Özet Uygulama Maliyeti	Özet Uyumluluk Maliyeti	Maddi Olmayan Faydalar veya fayda olmaması	Maddi Faydalar veya fayda olmaması	Maddi Faydalar veya fayda olmaması
Seçenek 1.2. "Kiev Protokolünün onaylanması"	XX	XX	☺☺	☺	☺
Seçenek 1.3. "Avrupa-KSTK'nın bir şablon olarak uygulanması"	XXX	XXX	☺☺☺	☺☺	☺

NİRÁS

9

Soru 2 - Faaliyet listesinin ve Ek I kapsamındaki kapasite eşiklerinin ulusal gereksinimlere uyumlaştırılması

Değerlendirilen Seçenekler:

- Seçenek 2.1. "AB'nin Avrupa-KSTK Tüzüğü'nün Ek I'inin kopyalanıp yapılandırılması"
- Seçenek 2.2. "Ek I'i ulusal gereksinimlere uyumlaştırarak tesis çeşitliliğinin artırılması"

Vaka çalışması: Çek Cumhuriyeti,

- yeni faaliyetler ekleyerek
- ve raporlamaya yönelik kapasite eşiklerini azaltarak Avrupa-KSTK kapsamındaki tesislerin çeşitliliğini artırmayı tercih etmiştir.

Bunun sonucunda, Avrupa-KSTK tesislerinin sayısında ciddi bir artış olmuştur.

NİRÁS

10

Soru 2 - Faaliyet listesi ve Ek I kapsamındaki kapasite eşikleri ulusal gereksinimlere nasıl uyumlaştırılıyor?

Etkiler	Kamu Yönetimi / İcra kuruluşları	Tesisler	Ülkenin / Toplumun / Çevrenin uluslararası prestiji	Çevre Konusunda Danışmanlık Veren Firmalar	Çevre Laboratuvarları
Seçenek 2.1. AB'nin Avrupa-KSTK Tüzüğü'nün Ek I'inin kopyalanıp yapılandırılması	Özet Uygulama Maliyeti	Özet Uyumluluk Maliyeti	Maddi Olmayan Faydalar veya fayda olmaması	Maddi Faydalar veya fayda olmaması	Maddi Faydalar veya fayda olmaması
Seçenek 2.2. "Ek I'i ulusal gereksinimlere uyumlaştırarak tesis çeşitliliğinin artırılması"	XXXXX	XXXXX	☺☺	☺☺	☺

11

Soru 3 - Ek II kapsamındaki kirlilik yükü eşikleri ulusal gereksinimlere nasıl uyumlaştırılıyor?

Değerlendirilen Seçenekler:

- Seçenek 3.1. "AB'nin Avrupa-KSTK Tüzüğü'nün Ek II'sindeki eşiklerin kopyalanıp yapılandırılması"
- Seçenek 3.2. "PRTR (KSTK) Plus option: Ek II'deki eşiklerin fihte uygulanması". Anlamı: Ek I kapsamındaki tesisleri, kirlilik verilerini, kirliliğin Ek II'deki eşik kapsamında olup olmamasından bağımsız olarak, bildirimde bulunmakla yükümlü kılmak. Raporlama yükümlülüklerini Ek II'deki eşikleri göz önünde bulundurmadan tanımlamak; yalnızca eşik değerlerin üzerindeki değerleri AB'ye raporlamak.

Vaka çalışması: İspanya, Ek II kapsamındaki bildirim eşiklerini kendi ulusal Avrupa-KSTK tüzüğünden tamamen çıkarmış ve tesisleri daha sık bildirimde bulunmak ve daha fazla bilgi sunmakla yükümlü kılmıştır.

NİRÁS

12

Etkiler	Kamu Yönetimi / İcra Kuruluşlar	Tesisler	Ülkenin / Toplumun / Çevrenin uluslararası prestiji	Çevre Konusunda Danışmanlık Veren Firmalar	Çevre Laboratuvarları
Seçenek 3.1. "AB'nin Avrupa-KSTK Tüzüğü'nün Ek II'sindeki eşiklerin kopyalanıp yapılandırılması"	Özet Uygulama Maliyeti	Özet Uyumluluk Maliyeti	Maddi Olmayan Faydalar veya fayda olmaması	Maddi Olmayan Faydalar veya fayda olmaması	Maddi Olmayan Faydalar veya fayda olmaması
Seçenek 3.2. "Raporlama yükümlülüklerini Ek II'deki eşikleri göz önünde bulundurmadan tanımlamak; yalnızca eşik değerlerin üzerindeki değerleri AB'ye yansıtmak"	XXXXX	XXXXX	😊😊	😊😊	😊

Soru 4 - Ek II'deki kirlenici listesi ulusal gereksinimlere nasıl uyumlaştırılıyor?

Değerlendirilen Seçenekler:

- Seçenek 4.1. "AB'nin Avrupa-KSTK Tüzüğü'nün Ek II'sindeki kirlenici listesini kopyalayıp yapıştırmak"
- Seçenek 4.2. "Ek II'deki kirlenici listesini özellikle POP'lara yer verecek şekilde genişletmek."

Vaka çalışması: Çek Cumhuriyeti, kendi KSTK tüzüğü'nün Ek II'sine bazı POP'ları ve havaya salınan iki diğer kimyasal dahil etmiştir.

NIRAS

14

Soru 4 - Ek II'deki kirlenici listesi ulusal gereksinimleri karşılayacak şekilde

Etkiler	Kamu Yönetimi / İcra Kuruluşlar	Tesisler	Ülkenin / Toplumun / Çevrenin uluslararası prestiji	Çevre Konusunda Danışmanlık Veren Firmalar	Çevre Laboratuvarları
Seçenek 4.1. "AB'nin Avrupa-KSTK Tüzüğü'nün Ek II'sindeki kirlenici listesini kopyalayıp yapıştırmak"	Özet Uygulama Maliyeti	Özet Uyumluluk Maliyeti	Maddi Olmayan Faydalar veya fayda olmaması	Maddi Olmayan Faydalar veya fayda olmaması	Maddi Olmayan Faydalar veya fayda olmaması
Seçenek 4.2. "Ek II'deki kirlenici listesini özellikle POP'lara yer verecek şekilde genişletmek"	XXXXX	XXXXX	😊😊	😊😊	😊

NIRAS

15

Maliyet analizi yöntemi

NIRAS

16

Kirlilik yüklerinin değerlendirilmesinde kullanılan 1. yöntem

Avrupa-KSTK amaçları kapsamında istenen bilgiler, pek çok firmanın elinde hazır olarak bulunur. Gerekli bilgilerin aşağıdaki kaynaklara dayanarak hesaplanması ya da tahmin edilmesi nispeten kolaydır:

- Önceden yürürlükte olan Lisans ve İzin Yönetmeliği uyarınca iki yılda bir yapılan ölçümler,
- Çevre Yönetimi konusunda önceden yürürlükte olan çeşitli (hava kirliliği, atık su, toprak, atıkların yakılması, vb. hakkındaki) yönetmelikler uyarınca devamlı, günlük, aylık ya da yıllık olarak yapılan ölçümler.

NIRAS

17

Kirlilik yüklerinin değerlendirilmesinde kullanılan 2. yöntem.

Taslak Avrupa-KSTK Yönetmeliğine göre,

- Önceden yapılan konsantrasyon ölçümlerine dayalı hesaplamalar
- veya üretim girdisi verilerine dayanarak yapılan tahminler yeterli olacaktır.

- Harici laboratuvarlardan destek alınmasına, ve
- Sadece Avrupa-KSTK'nin gerekliliklerini karşılamak için önlemler uygulamaya gerek olmayacaktır.

NIRAS

18

Uyumluluk maliyetleri

Taslak Avrupa-KSTK Yönetmeliğine göre, tesisler Avrupa-KSTK veri tabanlarına ellerindeki tüm mevcut bilgileri sunmalıdır. İlgili maliyet unsurları şunlardır:

- İlgili hesaplama / tahmin yöntemlerinin geliştirilmesi ve uygulanması
- BT raporlama çerçevesi hakkında bilinçlendirme / eğitim çalışmaları
- Kurum içi çevre uzmanları ile veya kurum dışı çevre danışmanları ile işbirliği
- Avrupa-KSTK bilgilerinin analizi (tesisin kendi yarattığı kirlilik ve rakiplerine ilişkin kirlilik yükü)
- Avrupa-KSTK bilgilerini kullanarak tesis stratejisinin değiştirilmesi (tesisin kendi yarattığı kirlilik ve rakiplerine ilişkin kirlilik yükü)

İlginiz için teşekkürler.

